

Világ proletárjai, egyesüljétek!

ÚJ VÁRPALOTA

A Magyar Szocialista Munkáspárt Várpalota városi Pártbizottsága és a városi tanács lapja

VIII. évfolyam — 14. szám.

ÁRA 30 FILLÉR

Péntek, 1958. április 4.

Éljen, április 4.

— hazánk felszabadulásának,
függetlenségének ünnepe!

Felszabadulásunk ünnepén

Ünnep van. A felszabadulás ünnepe. A mai napon szerte az országban a felszabadult nép emlékezik sanyarú multjára, felszabadítójára és a szabadságban elért eredményeire. Ezek tudatában büszkén néz előre a szocialista Magyarországra. A munka láza, a nagy előkészületek lendülete arról tanuskodik, hogy a nép döntő többsége közötti szabad életének 13. születésnapját.

A 25 esztendő s rabságból szabadult és a hatalom birtokába jutott munkásosztály vezetése alatt századok pötlő haladás következett be a magyar nép életében. E fejlődés nem suhant el nyom nélkül, a mi egykori szegényes és egyre zsugorodó kisiparral rendelkező közösségünk felett. A munkásosztály hatalma idején Várpalota ipari központja fejlődött. Hatalmas üzemek nőtték ki a földből, országvilág megismerte a November 7 Erőművet, az Inotai Alumíniumkohót és mindezek táplálására a fejlődő Várpalotai Szénbányák adják a szenet. Új bányák nyíltak, a munkások egész sora talált biztos megélhetést és az üzemekkel együtt épülő modern munkáslakásokban otthonot. A Péti Nitrogénművek, mely 1945-ben romokba hevert, 1938-hoz viszonyítva megkettőszerte termelését és ma döntő szerepet játszik a magyar mezőgazdaság termelésének fokozásában.

Népköztársaságunk az elmúlt 13 év alatt több mint 2 milliárd forintot fordított iparmedencénk fejlesztésére. Az ipar fejlesztésével egyidejűleg jelentős, bár az igényeket nem teljesen kielégítő kommunális beruházások is voltak. Több mint 1500 egy, kettő és háromszobás lakás épült. Várpalotának kórháza, modern szakorvosi rendelője, napközi otthonai, bölcsődéi vannak. Befejezéshez közeledik a Dunántúl legszebb kultúrházának építése. Iskoláinkban közel 100 pedagógus tanítja a dolgozók gyermekeit. Nincsen abban semmi túlzás, hogy Magyarországon és ezen belül Várpalotán ilyen nagyméretű és gyorsütemű fejlődés a történelem folyamán soha nem volt, mint amióta a dolgozó nép lett az úr saját hazájában. Vessünk csak egy pillantást a munkásosztály, az egyes rétegek életében végbement változásokra. A munkásosztály 1945 előtt rongyos, megvetett, lenézett, kiszolgáltatott, emberi jogaitól megfosztott, állandó létbizonytalanságban vergődő proletár volt. A munkásság létszáma az elmúlt 13 esztendő alatt megkétszereződött, dereka kiegyenesedett, behatolt a gazdasági, a társadalmi tudományok birodalmába, sokan közép- és felsőfokú oktatásban részesültek és részesülnek ma is, hogy megtanulják a gazdasági, a társadalmi, a politikai vezetés tudományát. A Várpalotai Szénbányák vezetői, maga a tröszt igazgatója is, kivétel nélkül munkások, s kiváló vezetők. Bányász irányítja az iparmedence államhatalmi és államigazgatási szerveit. A város rendőrkapitánya valaha kubikus volt, munkából lett értelmiségiek vezetik a péti és az inotai üzemeket és ezt a sort sokáig lehetne még folytatni.

Munkásosztályunk szervezetekbe és vezető testületekbe tömörülve vezet és irányítja az élet gazdasági és társadalmi menetét, az

egykori elnyomott munkásosztály az ország vezető osztálya.

Az elmúlt tizenhárom esztendő alatt nemcsak munkásosztályunk, de az egész haladó lakosság tett hitet a szocializmus ügye mellett, hiszen a szocializmus építésében saját életének boldogulását látta. Ez a tudat vezérelte a bányászokat, a Péti Nitrogénművek dolgozóit, akik lendületes munkájukkal elnyerték az élüzem címet, akiknek szinte szokásukká vált a tervek határidő előtti teljesítése. Bármenyre is ágált az ellenforradalom a munkaverseny ellen, nem tudta azt az emberek tudatából kitörölni, hiszen ebben közvetlen fejeződött ki saját érdekük is. Van-e ékesebb bizonyíték az ellenforradalom handa-bandázásának megafálására, mint az, hogy a szeszélyes időjárás okozta termelés kiesést az üzemek dolgozói rövid idő alatt pótolták. Ezt szervezéssel csupán nem lehet elérni. Ez ékes bizonyítéka az emberek szocialistává formálódásának, akik érzik, hogy az ország minden örömeivel és bánatával visszavonhatatlanul az övék. Vagy, aki megkísérel mégis kritika tárgyává tenni dolgozó népiünk anyagi fejlődését az elmúlt tizenhárom esztendő alatt, az nézzen be a bányász, az üzemi munkás, a dolgozó paraszt otthonába. Azt találja ott, amit valaha a „tekintetes úr”-nál látott. De mondjon ítéletet a „régiszojók”-ról az az öreg munkásmozgalmi harcos, aki nemrégiben egy találkozón vázolta életét. — A legjobb lakásom egy padlós szoba volt, melynek felszerelése egy vaságy, egy szalmaszék, egy szalmafejpadló és két pokróc. Ezen aludtak a gyerekek, én és a feleségem a padlón. (Tehát nem a földön.) — De hallgassuk meg a költőt! Aki hűsbavágó igazsággal ecseteli a Horthy Magyarországot munkásságának életét... Horkolva alszunk

és történ egymás hátán, mint odavas farakás, s hazánk határát penész jelzi körbe a málo falon: nedves a lakás... Ez a pár sor nemcsak a budapesti külvárosokról szól, hanem az ország más ipari területeinek életét is kifejezi. És a kettős elnyomásban gőnyedő nők sorsa, ha lehet, még a dolgozó, vagy munkanélküli emberénél is nehezebb volt. ... Anyám volt, apró, korán meghalt, mert a mosónők korán halnak... — idézi a költő. Van-e ennél nagyobb vádirat? Nincs! Ez mindent kifejez. Hova lettek ezek a mosónők? Ha néhol még szelleme kísérel is, de a munkássasszony nem mosónő többé. Egyenlő tagja a hatalmon lévő osztálynak.

Az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma megsokszorozódott. A felszabadulás ezernyi lehetőséget hozott alkotó munkájukhoz és éltek is ezzel a lehetőséggel. Csakis így tudott az ország és iparmedencénk a technika, a kultúra területén ilyen nagymértékben előrehaladni. A régi káros

elhatárolódás, ami a fizikai és a műszaki dolgozók között volt, egyre jobban elmosódik, a műszakiak közvetlen segítői a fizikai dolgozóknak, s az ő segítségükkel a régi robotosok gondolkodva, újítva, alkotva dolgozó munkásokká váltak. Ötleikkel, technikai újításaikkal segítik az ipar fejlődését, a fizikai munkát megkönnyítik és a termelésben takarékoságot jelentő eljárásokat. *Értelmiségünk egy részét népi demokratikus rendszerünk nevelte fel.* A gyakorlat azt igazolja, hogy egy-két kivételtől eltekintve, jól számítottunk, amikor a munkásosztály egyszerű fiait mérnökökké, vezető beosztású szakemberekké neveltük. És ez is bizonyítéka annak, hogy eltűnőben van a fizikai és a szellemi munkát végzők közötti határvonal. Aki ebben kételkedik, emlékezzen vissza a diplomás villamoskalauzokra, utcacéprőkre, alkalmi rakodómunkásokra, hólapátolókra. Emlékezzen a három millió koldus Magyarországra.

A mai napon, szabadságunk születésnapjára emlékezünk. És ez az emlékezés nem homályosíthatja el, hogy csaknem tizenkét évvel szabadságunk kivirágása után a régi úri rend levitézlett elemei, volt tőkés, földbirtokosok, akiknek a mi rendszerünk nyerte életet ugyan nem, de biztos emberi megélhetést biztosított, a külföldi háborúra spekuláló imperialista öröklék szövekező, kezelt emeltek népi demokratikus rendszerünkre. Akadtak olyanok is, akik kicsinyes érdekeik mellett megfélemlítettek arról, hogy emberi életet élnek, hogy nem kell többé kalapolni egy falat kenyérrért, hogy nem kell megaláztatásban élni, ha időlegesen is, támogatták az ellenséget, az árulókat, a népi hatalomra rontók sötét törekvéseit. És, amikor szabadságunkat ünnepeljük, szölgön az emlékezés mindenekelőtt azokról, akiknek e fejlődő város, az országot, a

nyugodt, békés életet, a felfelé törekvést köszönhetjük. Szölgjön azoknak, akik ezernyi veszedelmes átverék bőséges hullatásával, a proletár nemzetköziség zászlójának magasra tartásával megszabadították a haladó emberiséget a fasizmus rémétől és szabadságot hoztak a népeknek, maguk előtt úzve a hitleri hordákat. Hogy Várpalota szabad lett, hogy munkásigazgatók vezetik az üzemeket, hogy a munkások otthonai ma hasonlítanak a régi tekintetes úrhoz, a munkásosztály előtt a felszabadító Szovjet Hadereg győzelmeinek köszönhetjük. És köszönhetjük nem utolsósorban annak, hogy e győzelem során a börtönökből, a bitófák árnyékából szabadult kommunisták pártjának vezetése alatt tettük meg ezt az utat. Köszönhetjük annak, hogy az elnyomott népeknek van igaz barátja, aki az inségben, a megpróbáltatások idején készen áll segítségére. Mikor 1945-ben Budapest éhezett, kenyeret kaptunk, mikor üzemünk megindult, nyersanyagot kaptunk. Mikor 1956-ban a magyar nép államára rátört a nemzetközi imperializmussal szövetséget belső bitangok armádjája, vérük hullatásával újra szabadságot hoztak a szovjet katonák.

Mikor ünnepelünk, egy kicsit szegyenkezünk is, hogy ezeknek az áldozatoknak nem ismerő harcosoknak életét oltották ki a mi városunkban, a szabadra fejlődött Várpalotán az ellenforradalom megszállottjainak gyilkos golyói. De a dolgozó nép hatalma leszámolt az ellenforradalmárokkal, és a becsületes dolgozók ezrei az igaz szívből fakadó kegyelet jeléül emléket állítanak a hős szovjet harcosoknak. És öröklék szívükbe vesik azt a hősiességet, amelyet a proletár nemzetköziség lenini tanításai szerint értünk tanúsítottak. Ma leleplezzük az emlékművet, de igazi emlékművet akkor állítunk, ha megfogadjuk, hogy éberén őrkdünk eddigi vívmányaink felett és soha egy percre sem szüntetjük meg a harcot népi demokráciánk ellenségei ellen.

Ma ünnepelünk. A mi ünneplésünk nemcsak zászlók lengetése, hanem a népért, hazánkért, önmagunkért végzett munka dicsősége. A mi ünnepeink ott fogannak a bányák mélyén, az üzemek gépei, munkapadjai mellett. És szabad lett dolgozóink ma minden eddiginél nagyobb lelkesedéssel küzdenek a bíborszínű élüzem csillagokért, melyekről azt hitte az ellenforradalom, ha összetöri őket, velük együtt összetöri a népi hatalmat is. De a mi dolgozó népiünk megértette, hogy minden becsületes törekvése, mellyel az ország felemelkedését segíti, az az ő boldogulását jelenti. Így lesz ez ezután is. Minél többet adunk, minél jobban alkotunk, minél lelkiismeretesebben gazdálkodunk a ránk bízott értékekkel, annál nagyobb boldogság fakad belőle népiünknek. És, amikor a felszabadulás ünnepén elhelyezzük a kegyelet koszorúit az elesett hősök emlékművén, amikor meghajtjuk zászlóinkat, fogadalmat teszünk, hogy a párt egységének, erejének fokozása mellett, híven követjük útmutatását és megvédelmezzük mindazt, amit vezetése alatt népiünk boldogulásra az eltelt tizenhárom esztendő alatt alkottunk..

A felszabadulási versenyben behozták az elmaradást

A felszabadulási őrseg a Várpalotai Szénbányászati Tröszt termelésében igen szép eredményt hozott. Április 1-re behozták a két vihar okozta lemaradást, és még 346,3 tonnával többet is termeltek. Valamennyi bánya nagyszerrűen dolgozott, noha nem mindegyiknél sikerült az adósságmentes zárás. Az S. II.-akna március hónap során 1203,5 tonna, a Külfejtés 4103 tonna adóssággal zárt. De a többi bányák előnye fedezte a több mint 5000 tonnányi hiányt.

A bányák havi állásának sorrendje a következő:

Első Ernő-bánya 114,8 százalékkal. Második Beszálló-akna 108,7 százalékkal. Harmadik Ferenc-bánya 102,3 százalékkal, negyedik Herend-bánya 100,6, ötödik Cser-bánya 100,4 százalékkal, az S. II.-akna 91,4, a Külfejtés pedig 87,2 százalékkal zárta a hónapot. A Várpalotai Szénbányászati Tröszt 100,4 százalékra teljesítette tervét.

Átadták az élüzem zászlót Ernő- és Herend-bányának

Március 31-én rövid kis ünnepségre került sor a széntrösztnél. Az élüzem zászlót átadták át az Ernő- és Herend-bányák vezetőinek. Martinkó elvtárs méltatta az eredményeket, majd Baski elvtárs, a városi pártbizottság titkára szólt fel. — Helyes volt, hogy kommunistákat állítottak az üzem élére, mert a kommunisták vezetni, lelkesíteni tudták a dolgozókat a feladatokra, de ezeket megoldani már csak közös erővel lehetett, amhez segítséget nyújtott a KISZ, a műszaki vezetőség és a bányászok.

Az Ernő-bánya az élüzem cím elnyeréséhez az 1957-es év második felében nagy feladatokat oldott meg. Vízbetöréssel, az alsópadai frontfejtést rosszabb viszonyaival küzdött, de hajította őket az a tudat, hogy Herend-bányával való párosversenyükben nem akarnak alul maradni. Decemberben aztán kiderült, hogy versenyük az élüzem cím megszerzéséhez segítette őket. Termelési tervüket 102 százalékra teljesítették, az

össz-üzemi teljesítményük 102,8 százalékos teljesítménynek felel meg, — előírás szerint 100 százalékosnak kellett volna lenni. — Az önköltségsökkentés területén is szép eredményt értek el. A 140,93 Ft/tonnára eső költséget 132,05 forintba csökkentették. Bányauzemük a közvetlen tervezett 117,62 Ft/tonnával szemben 112,06, ami 95,30 százalékos eredménynek felel meg. Az önköltségsökkentési eredmények elsősorban az anyagköltségeknek jelentkezték, az anyagmentő brigádok szép eredményeket értek el, a bal-eseti gyakorlat is csökkent. Egyedül a kalória tervnél jelentkezték gondjaik, amit ugyan teljesítették, de kiértékelésük még mindig a felsőpadai szén minőségi szintjén mozgott.

Joggal vették át tehát az élüzem zászlót, amelyet március 31-n kaptak meg, és büszkék arra, hogy versenyük, Herend-bánya is élüzem lett, tehát ebből a versenyből mindketten győztesen kerültek ki.